

Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газар

АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

ХЭА-2024/20-22-ШТА-ГА

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

**ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ
БУЙ БОДЛОГО, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН**

**ОРОН НУТАГТ ТУХАЙЛСАН
БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ
БАЙХГҮЙГЭЭС ХҮҮХЭД
ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР
ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ
БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТ
ХАНГАЛТГҮЙ, ҮР ДҮНГ БҮРЭН
ТООЦОХ БОЛОМЖГҮЙ БАЙНА.**

Хэрлэн сум
2024 он

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аудитын сэдэв: “Хүүхэд хамгааллын талаар төрөөс баримталж буй бодлого, түүний хэрэгжилт, үр дүн”

Аудит хийсэн үндэслэл, бүрэн эрх:

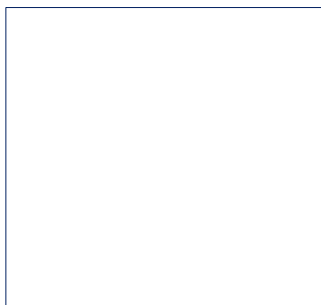
Аудитыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 6.3.3, 7 дугаар зүйлийн 7.1.2, 7.2 дахь хэсэгт заасан бүрэн эрхийн хүрээнд, Улсын Их Хурлын Төсвийн Байнгын хорооны 2023 оны “Аудитын сэдэв батлах тухай” 08 дугаар тогтоол, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов “Аудитын жилийн төлөвлөгөө батлах тухай” 2024 оны А/162 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн хийлээ.

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ:

ОРОН НУТАГТ ТУХАЙЛСАН БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ БАЙХГҮЙГЭЭС ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТАЛЖ БУЙ БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТ ХАНГАЛТГҮЙ, ҮР ДҮНГ БҮРЭН ТООЦОХ БОЛОМЖГҮЙ БАЙНА.

Тайланг хүргүүлсэн этгээд: Үндэсний аудитын газар, Хэнтий аймгийн Засаг дарга, аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил хамгааллын газар, Эрүүл мэндийн газар, Боловсролын газар

Нэмэлт мэдээлэл, мэдээллийн эх сурвалж:

Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын байр, Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

e-mail: khentii@audit.gov.mn, Утас:7056-2112

Аудитын зорилго, зорилтууд, хамарсан хүрээ:

Хүүхэд хамгааллын талаар төрөөс баримталж буй бодлого, түүний хэрэгжилт болон бий болсон үр дүнд гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулан холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилго чиглэгдлээ.

Аудитын зорилгыг хангахын тулд дараах дэд зорилтын хүрээнд гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- ✓ *Хүүхэд хамгааллын талаар төрөөс баримталж буй бодлого, төлөвлөлтийн тогтолцоо оновчтой эсэх;*
- ✓ *Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний төлөвлөлт, төсөвлөлт үр өгөөжтэй, хүүхдэд ээлтэй байж чадсан эсэх;*
- ✓ *Хүүхэд хамгааллын талаар баримталж буй бодлогын хэрэгжилт үр дүнтэй эсэх.*

Аудитад Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн хүрээнд хүүхэд хамгааллын чиглэлээр, үйл ажиллагаанд оролцдог аймгийн ЗДТГ, аймгийн ХГБХХГ, Боловсролын газар, ЭМГ, Цагдаагийн газар, Онцгой байдлын газар болон сумдын Засаг даргын үйл ажиллагааны 2019-2023 оны баримт, мэдээллийг хамруулан аудитыг гүйцэтгэлээ.

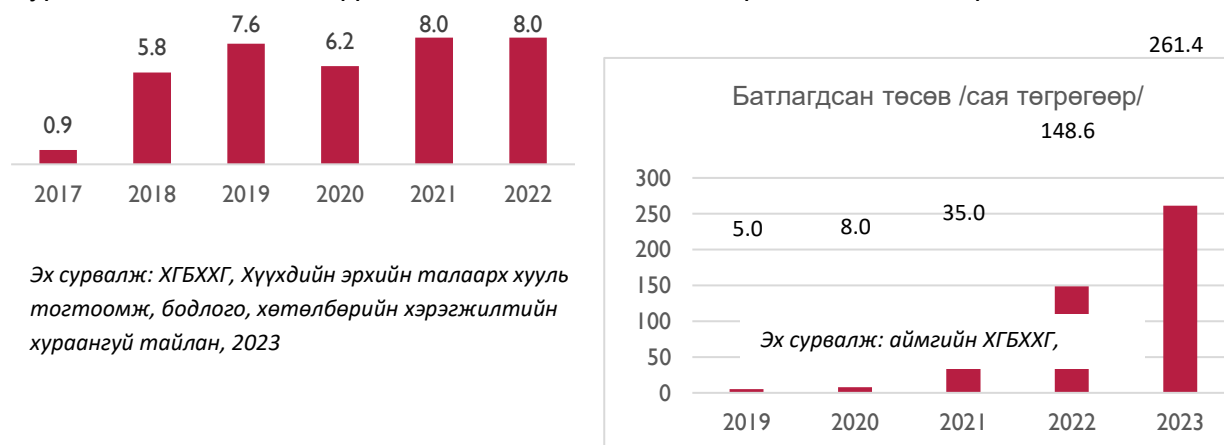
Ерөнхий мэдээлэл:

Хэнтий аймгийн хэмжээнд хүүхдийн тусламжийн 108 утсанд 2019-2023 онд нийт 421 дуудлага хүлээж авсныг 100% шийдвэрлэсэн байна. Хүүхэд хамгааллын кейс шийдвэрлэлт 2023 онд 91.5 хувьтай байгаа нь 2022 онтой харьцуулахад 1.4 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

2019-2023 онд эрсдэлт нөхцөлд амьдарч байгаа, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авсан 3355 хүүхэд, Хууль зүйн хорооноос үйлчилгээ авсан 172 хүүхэд, түр хамгаалах байр, нэг цэгийн үйлчилгээний төвөөр үйлчлүүлж, аюулгүй байдлын хамгаалалт, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авсан 249 хүүхэд байна.

Хэнтий аймгийн ХГБХХГ нь хүүхэд хамгааллын бодлого, төсвийн санхүүжилт, зарцуулалт, хяналтыг хэрэгжүүлдэг бөгөөд сүүлийн жилүүдэд хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний төсөв нэмэгдэж, 2023 оны байдлаар хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд зарцуулах санхүүжилт улсын төсвөөс 261.4 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 108.0 сая төгрөгт хүрсэн байна.

Зураг 1. Улсын төсөвт хүүхдийн хөгжил, хамгааллын үйлчилгээнд шаардагдах төсөв

АУДИТЫН ГОЛ ҮР ДҮН:

БҮЛЭГ 1. ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТОГТОЛЦОО БҮРДСЭН Ч БОДЛОГО БОЛОВСРУУЛЖ БАТЛУУЛААГҮЙ, ХҮНИЙ НӨӨЦ ТОГТВОРГҮЙ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН АЖЛЫН УЯЛДАА ХАНГАЛТГҮЙ БАЙНА.

1.1. Хүүхэд хамгааллын тогтолцоо бүрдсэн хэдий ч хүүхэд хамгааллын бодлого боловсруулж батлуулаагүй, оролцогч талуудын ажлын уялдаа холбоо хангалтгүй байна.

Аймгийн ИТХ-ын 2018 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор баталсан “Аймгийн эдийн засаг, нийгмийг 2019 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”-д хүүхэд хамгааллын талаар мөрдөж байгаа хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлах чиглэлээр 1 арга хэмжээг, мөн аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 03–ний өдрийн 05 дугаар тогтоолоор баталсан Хэнтий аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд хүүхдийн аливаа хэлбэрийн хүчирхийлэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй амьдрах орчныг бүрдүүлэх, хүүхэд хамгааллыг сайжруулах чиглэлээр 3 арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлж ажиллаж байна.

Хүүхэд хамгааллын тухай хуульд хүүхдийг үл хайхрах байдал, дарамт, мөлжлөг, хүчирхийллийн аливаа хэлбэр, эрсдэлт нөхцөлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах хариу үйлчилгээ үзүүлэхэд чиглэсэн орон нутгийн оролцогч талуудын 58 чиг үүргийг тусгасан байна.

Аймгийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, хүүхэд хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлэх чиглэл бүхий төрийн байгууллагын стратеги төлөвлөгөө, байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, албан хаагчдын албан тушаалын тодорхойлолтод 27 чиг үүргийн хэрэгжилтийг хангахаар арга хэмжээг төлөвлөсөн байна. Бодлогын баримт бичиг, төлөвлөгөөнд тусгаагүй 31 чиг үүргийг дээрх бодлогын баримт бичиг, албан тушаалын тодорхойлолтод бүрэн тусган хэрэгжилтийг нэг мөр ханган ажиллах шаардлагатай байна.

Эдгээр нь Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 5, 6, 7, 8, 9, 9¹ дүгээр зүйл болох гэр бүл, нийгмийн бүхий л орчинд эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийг хамгаалах, зайлшгүй дунд хугацааны бодлогын баримт бичигт тусган хэрэгжүүлэх арга хэмжээ байна.

Мөн Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2.1, Хүүхдийн эрхийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1, Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын газрын даргын 2022 оны А/72 дугаар тушаалаар “Аймгийн гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын дүрэм”-ийн 3.3.1-т заасны дагуу аймгийн хэмжээнд хүүхдийн хөгжил, хамгааллын нэгдсэн бодлого, хөтөлбөр боловсруулж батлуулаагүй байна.

Аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газраас 2021 онд хүүхэд хамгааллын нөхцөл байдал, тулгамдаж байгаа асуудлыг өмнөх жилүүдийн судалгаа, статистик мэдээнд үндэслэн тодорхойлсон байна.

Хүснэгт 1.

д/д	Тулгамдаж байгаа асуудал
1	Өсвөр насныхны архи тамхины хэрэглээ, эрсдэлт зан үйлийн талаарх тодорхой судалгаа байхгүй
2	Хүүхэд хохирч буй бэлгийн хүчирхийллийн гэмт хэргүүд 2-3 холбогдогчтой, урт хугацаанд үйлдэгдсэн
3	Хүүхдээ асран хамгаалахгүй, үүргээ биелүүлэхгүй байгаа эцэг эхийн тоо нэмэгдэж байгаа
4	13-17 насны бэлгийн хүчирхийллийн гэмт хэргийн улмаас жирэмсэлсэн, үр хөндүүлсэн хохирогчдын тоо нэмэгдсэн
5	Өсвөр насныхны зан үйл, бэлгийн харилцаанд орох тохиолдол нэмэгдсэн
6	Хүүхэд хүчирхийлэлд өртөж байгаа тохиолдлын дийлэнх нь гэр бүлийн орчинд байна
7	Нийгмийг цочроосон тохиолдол жил бүр гарах болсон
8	Хүүхдэд орчны аюулгүй байдалтай холбоотой үүсэх эрсдэлүүд байсаар байна /тогонд цохиулах, нүхэнд унах, нохойд хазуулах/

Тулгамдаж байгаа асуудалд үндэслэн цаашид хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, эрсдэлт нөхцөлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлж, хүүхдэд ээлтэй аймаг болох арга хэмжээг салбар дундын хамтын ажиллагааг хангасан, аймгийн хэмжээний бодлого төлөвлөлттэйгөөр зохион байгуулах шаардлага үүссэн тухай хэлэлцэн Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 02 дугаар тогтоолоор 2022 оныг “Хүүхэд хөгжил хамгааллын жил” болгон зарласан.

“Хүүхэд хөгжил, хамгааллын жил”-ийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнг үнэлэх зорилгоор “Хүүхэд эрдэнэ хөгжлийн төв” нийгэмд үйлчлэх төрийн бус байгууллагаар орон нутгийн хэмжээнд хүүхэд хамгааллын талаарх 2020-2022 онуудын мэдээлэл, судалгаанд үндэслэн хүүхдэд ээлтэй байдлын ерөнхий индексийг тооцуулсан байна. Индексийг хүүхдийн эрүүл мэнд, хүүхдийн боловсрол, хүүхдийн аюулгүй байдал, хүүхэд хамгаалал, хүүхдийн оролцоо гэсэн 5 бүлгийн 25 шалгуур үзүүлэлтээр үзэхэд хүүхдэд ээлтэй байдлын ерөнхий индекс 5.89 байна, энэ нь өмнөх оноос 0.47, 2020 оноос 0.14-өөр өссөн гэж дүгнэжээ. Дүгнэлтэд дурдсанаар хүүхэд хамгаалал бүлгийн индекс 5.95 байгаа нь дундаж түвшинд байгаа гэж үзсэн байна.

Судалгааны дүнд нийт 25 үзүүлэлтээс 9 үзүүлэлтийн индекс дунджаас доогуур байгаа тул эдгээр асуудалд анхаарал хандуулж цаг алдалгүй арга хэмжээ авах шаардлагатай байгааг онцолсноос хүүхэд хамгааллын бүлэгт хамаарах 4 асуудал байна.

Хүснэгт 2. Хүүхэд хамгааллын бүлэгт хамаарах асуудал

д/д	Үзүүлэлт/Асуудлууд	Индекс	Бүлэг
1.	Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн охидын тоо	2.69, 4.38, 3.7	Хүүхэд хамгаалал
2.	Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүүхдийн тоо	4.51, 5.68, 4.22	Аюулгүй байдал
3.	Гэмт хэрэгт холбогдсон хүүхдийн тоо	3.4, 4.87, 5.19	Аюулгүй байдал
4.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн тоо	5.31, 1.35, 5.17	Хүүхэд хамгаалал

1.2. Сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтнүүд тогтворгүй, хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэгч байгууллагуудын ажлын уялдаа хангалтгүй байна.

Албан хаагчдын “Албан тушаалын тодорхойлолт”-ыг Хүүхэд хамгааллын тухай хууль, Хүүхдийн эрхийн тухай хуультай уялдуулан Гэр бүл хүүхэд, залуучуудын газрын даргын 2022 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/42 дугаар тушаалаар баталсан байна.

Энэ албан тушаалын тодорхойлолт нь Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын хуулиар хүлээсэн чиг үүрэгтэй хэрхэн уялдаж байгаа эсэхийг шалгаж үзэхэд батлагдсан албан тушаалын тодорхойлолтод тусгаагүй хуулиар хүлээсэн 15 чиг үүрэг байна. Албан тушаалын тодорхойлолтод тусгаагүй хуулиар хүлээсэн чиг үүргийн хэрэгжилтийг нь авч үзвэл тодорхой хэмжээнд хэрэгжсэн 5, хэрэгжилт тодорхой бус 5, орон нутгийн хэмжээнд огт хэрэгжүүлээгүй 5 чиг үүргүүд байна.

Хэрэгжилт тодорхой бус, огт хэрэгжилт байхгүй хуулиар хүлээлгэсэн чиг үүргийг албан хаагчдын “Албан тушаалын тодорхойлолт”-д оруулж шинэчлэх шаардлагатай байна.

Хүүхдийн тусламжийн 108 утас болон НАМС программ хангамжид хүчирхийлэлтэй холбоотой мэдээлэл, хамтарсан багуудаас кейст үзүүлсэн үйлчилгээ, төлөвлөгөө зэрэг ижил төрлийн мэдээллийг 2 программд оруулж байгаагаас сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтнүүдэд ажлын ачааллыг тодорхой хэмжээгээр нэмэгдүүлдэг байна.

Мөн шаардлагатай мэдээллийн сангийн программ хангамж ажиллахгүй байгаа учир Хүүхэд хамгааллын судалгааг файл хэлбэрээр авч нэгтгэн мэдээллийн санг үүсгэн ажиллаж байна.

Мэдээллийн сангуудыг нэгтгэн “Хүүхдийн хөгжил, хамгаалал”-ын нэгдсэн санг үүсгэж хүчирхийлэлтэй холбоотой дуудлага мэдээлэл, уралдаанч хүүхдийн, эрсдэлт бүлгийн, хүүхэд харах үйлчилгээний бүртгэл, хохирогчид үзүүлсэн үйлчилгээ, хохирогчийн мэдээлэл, хамтарсан багуудаас кейст үзүүлсэн үйлчилгээ, төлөвлөгөөний талаарх мэдээллийг нэг сангаас авах боломжийг бүрдүүлэх нь зүйтэй байна.

Харин Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын даргын 2022 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/72 дугаар тушаалаар баталсан бүтэц, орон тоонд Хүүхдийн хөгжил хамгааллын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн 1, Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагч 1, Хүүхдийн эрх, хамгаалал хариуцсан мэргэжилтэн 1, Хүүхдийн хөгжил, оролцоо хариуцсан мэргэжилтэн 1 ажиллахаар байна.

Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийн ажлын сул орон тооны захиалгыг 2022 онд аймгийн Төрийн албаны салбар зөвлөлд өгч ажилласан бөгөөд энэ албан тушаалд төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч тэнцсэн иргэн байхгүй байна. Одоогоор Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийн албан тушаалыг газрын дарга хавсран гүйцэтгэж байна.

Хүснэгт 5. Нийгмийн бодлогын мэргэжилтний судалгаа.

Сумын нэр	Ажиллаж байгаа байдал	Мэргэжил	Төрд ажилласан жил	Нийгмийн бодлогын мэргэжилтнээр ажилласан жил
Батноров	үндсэн	Олон улс судлал, Хятад хэл	8 жил	2 жил
Батширээт	үндсэн	Аялал жуулчлал-зочид буудлын менежер, төрийн удирдлага-хүний нөөц	11 жил	1 жил

Баян-адарга	үндсэн	Биологийн багш	-	1 сар
Баянмөнх	Үндсэн	Холбооны инженер	4 жил	2 жил
Баян-овоо	үндсэн	Хөдөлгөөн засалч	8 жил	7 жил
Баянхутаг	үндсэн	эрх зүйч	12 жил	12 жил
Биндэр	үндсэн	Хэвлэл эх бэлтгэл, дизайн	4 жил	4 жил
Бор-Өндөр	үндсэн	боловсрол судлаач	4 жил	4 жил
Галшар	үндсэн	Спортын сэтгүүлч	2 жил	1 жил
Дадал	Үндсэн	Менежмент төрийн захиргаа удирдлага	9 жил	8 жил
Дархан	үндсэн	Төрийн захиргаа удирдлага	10 жил	10 жил
Дэлгэрхаан	үндсэн	Монгол хэлний багш	16 жил	1 жил
Жаргалтхаан	үндсэн	эрхзүйч	12 жил	8 жил
Мөрөн	Ажил хавсардаг	Нягтлан бодогч	10 жил	7 жил
Норовлин	үндсэн	Олон улсын эрх зүйч	6 жил	4 жил
Өмнөдэлгэр	үндсэн	эрхзүйч	18 жил	16 жил
Хэрлэн сум	үндсэн	Төрийн захиргаа удирдлага	2.9 жил	2 жил
Цэнхэрмандал	Гэрээт	Менежмент мэдээллийн систем	6 жил	1 сар

Сумдад 18 нийгмийн бодлогын түшмэл ажиллаж байгаагаас ажил хавсран болон гэрээтээр ажиллаж байгаа 2 албан хаагч байна. Ажилласан жилийн хувьд аудитын хамрах хүрээгээр авч үзвэл 1-4 жил ажиллаж байгаа 11 албан хаагч буюу нийт албан хаагчдын 61.1 хувийг эзэлж байгаа нь хүний нөөц тогтворгүй байгааг харуулж байна.

Мөн 9 албан хаагч буюу нийт албан хаагчдын 50 хувь нь БШУС-ын 2022 оны А/160 дугаар тушаалаар баталсан Мэргэжлийн чиглэл индексээр албан тушаалын тодорхойлолтын мэргэжлийн чиглэлтэй таарахгүй байна. Нийгмийн бодлогын мэргэжилтний албан тушаалаар 4 нь 10-аас дээш жил, 2 нь 5-аас дээш жил, 3 нь 5 жил хүртэл хугацаанд ажилласан албан хаагчид байна.

Үүнээс үзэхэд сумдад ажиллаж байгаа Нийгмийн бодлогын мэргэжилтнийг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах бодлогыг хэрэгжүүлэх, мэргэшүүлэх сургалтад шат дараатай хамруулах ажлыг зохион байгуулж ажиллах шаардлагатай байна.

График 2. Сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтнүүдэд сургалт зохион байгуулсан байдал. Хүүхэд хамгааллын явуулын үйлчилгээ.

Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын хувьд байгууллагын сургалтын төлөвлөгөөг жил бүр батлуулж, төлөвлөгөөний дагуу сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтнүүдэд чадавхжуулах сургалтыг 2019-2023 оны хугацаанд 19 удаа зохион байгуулж давхардсан тоогоор 150 албан хаагчийг хамруулжээ.

Мөн хүүхэд хамгааллын явуулын үйлчилгээгээр дамжуулан 5 жилийн хугацаанд давхардсан тоогоор 40 албан хаагчийг арга зүйгээр ханган ажилласан байна.

БҮЛЭГ 2. ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ БАТЛАГДСАН ТӨСВИЙН 80 ХУВЬ НЬ УРДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛД ЗАРЦУУЛАГДАЖ БАЙНА.

2.1. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардагдах орон нутгаас санхүүжүүлэх төсвийг төлөвлөж батлуулаагүй байна.

Аймгийн ХГБХХГ-ын 2019 оны төсийн төсөлд хүүхэд хамгааллын хууль, Хүний хөгжил хамгааллын үндэсний хөтөлбөр, Хүүхдэд ээлтэй засаглал хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 18 арга хэмжээг 71.7 сая төгрөгөөр төлөвлөж хүргүүлсэн, 2022 оны төсвийн төсөлд хүүхэд хамгааллын зардлыг 50.0 сая төгрөгөөр төсөвлөн хүргүүлсэн боловч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, суурь түвшин, хүрэх үр дүн нь тодорхойгүй, 2023 оны төсвийн төсөлд хүүхэд хамгааллын зардлаар хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, суурь түвшин, зорилтот түвшин, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхой тусган 130.8 сая төгрөгийг төсөвлөж хүргүүлжээ.

Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.5, “Хамтарсан багийн ажиллах, үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх журам”-ын 5.2, “Нэг цэгийн үйлчилгээ үзүүлэх, санхүүжүүлэх журам”-ын 6.2, “Түр хамгаалан байрлуулах үйлчилгээ үзүүлэх журам”-ын 9.2-д дэх заалтуудад тухайн шатны Засаг дарга нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрны урсгал зардал, хамтарсан багийн үйл ажиллагааны зардал, хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон зардлыг төсвийн төсөлд тусгаж, ИТХ-аар батлуулах талаар заасан боловч хэрэгжээгүй байна.

Аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд нэг цэгийн үйлчилгээ, түр хамгаалах байрны харуул хамгаалалтын зардлыг шийдвэрлэхээр тусгаж аймгийн ЗД-ын нөөц сангаас 2019 онд 6.0 сая төгрөг, 2020 онд 18,000.0 мянган төгрөг, 2021 онд 25,000.0 мянган төгрөг, 2022 онд 15,000.0 мянган төгрөг, 2023 онд 20,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт баталж, олгосон байна.

Хүснэгт 6. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний батлагдсан төсөв /Мянган төгрөг /

Зардлын зориулалт	Арга хэмжээний нэр	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
80233	Хүүхэд хамгаалал	3,793.0	1,907.9	20,543.5	-	
80236	Эрсдлийн болон НБҮ хийх				2,581.3	1,806.9
80237	Хамгаалах, нөхөн сэргээх үйлчилгээний зардал				68,162.7	199,467.6
80238	УСАХ-ний зардал				77,857.5	60,140.2
	Нийт дүн	3,793.0	1,907.9	20,543.5	148,601.5	261,414.7

Дээрх хүснэгтээс үзвэл хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний зардлыг 2022, 2023 онуудад шаардлагатай нөөцийг тодорхойлж зардлыг зориулалт, арга хэмжээгээр нь хуваарилж баталсан байна.

2.2. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний санхүүжилтийг батлагдсан зориулалт, арга хэмжээгээр нь зарцуулахгүй байна.

Хүснэгт 8. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний зардлын гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

Зардлын төрөл	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
Хүүхэд хамгаалал	3,742.8	1,748.0	20,540.1		
Хамгаалах, нөхөн сэргээх, хариу үйлчилгээний зардал				68,161.8	199,342.3
Эрсдэлийн нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх зардалд				1,806.9	1,798.4
Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал				77,857.5	60,140.2
ДҮН	3,742.8	1,748.0	20,540.1	147,826.2	261,280.8

Хүснэгт 9. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний зардлын төсвийн гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

Зардлын төрөл	2022 он			2023 он		
	Төсвийн гүйцэтгэл	Аудитаар	Зөрүү	Төсвийн гүйцэтгэл	Аудитаар	Зөрүү
Хамгаалах, нөхөн сэргээх, хариу үйлчилгээний зардал	68,161.8	16,631.7	- 51,530.1	199,342.3	51,236.1	- 148,106.2
Эрсдэлийн нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх зардалд	1,806.9	1,806.9	0.0	1,798.4	1,798.4	0.0
Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	77,857.5	129,387.6	51,530.1	60,140.2	208,246.4	148,106.2
ДҮН	147,826.2	147,826.2	0.0	261,280.8	261,280.8	0.0

Үүнээс үзэхэд хүүхэд хамгаалах үйлчилгээний нийт зардлын 2022 онд 87.5 хувийг, 2023 онд 79.7 хувийг урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардалд тус тус зарцуулсан байна.

Хамгаалах, нөхөн сэргээх, хариу үйлчилгээний зардлаас 2022 онд 51,530.1 мянган төгрөгийг, 2023 онд 148,106.2 мянган төгрөгийг урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардалд шилжүүлэн зарцуулж батлагдсан төсөвт зардлын зориулалт, арга хэмжээг баримтлан ажиллаагүй байна.

Аймгийн ХГБХХГ нь байгууллагын батлагдсан төсөв, төсвийн зарцуулалтыг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулдаг. Харин хүүхэд хамгааллын талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, хийсэн ажлыг иргэд олон нийт, орон нутгийн байгууллагуудад танилцуулга бэлдэж тайлагнадаг боловч, тухайн арга хэмжээг зохион байгуулахад зарцуулсан төсвийн зарцуулалтыг хамтад нь тайлагнаж байх шаардлагатай байна.

БҮЛЭГ 3. ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР БАРИМТАЛЖ БҮЙ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ БАЙХГҮЙ ТУЛ ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ БОЛОМЖГҮЙ БАЙНА.

3.1. Хүүхэд хамгааллын талаар хэрэгжиж буй үйл ажиллагаанд тавих хяналтын аргачлал батлагдсан боловч үр дүнтэй хэрэгжүүлэхгүй байна.

Хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнг сайжруулах чиглэлээр батлагдсан 2 журам, 6 аргачлал байна.

Хүснэгт 10

№	Баталсан албан тушаалтан	Журам, аргачлалын нэр	Батлагдсан он	Дугаар
1	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын хамтарсан тушаал	Нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх журам	2017	А/120, А/178
2		Гэр бүлийн хүчирхийллийн нөхцөл байдлын үнэлгээний маягт		
3		Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний багц маягт		
4	Хууль зүй дотоод хэргийн сайдын тушаал	Аюулгүй зэргийн үнэлгээ хийх журам	2020	А/83

5	ЗГХА-ГБХЗХГ-ын даргын тушаал	Хамтарсан багийн үйлчилгээ, үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал	2018	A/236
6		Хүүхдийн эрхийн ажилтны ажиллах журмын хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал,	2019	A/292
7		Хүүхдийн төлөө зөвлөл, хүүхдийн элч, Хүүхдийн эрхийн ажилтны үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал	2020	A/240
8		Сэтгэл зүйн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээний хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал	2020	A/243
9		Нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн үйлчилгээ, үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал	2022	A/216
10		Түр хамгаалах байрны үйлчилгээ, үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх аргачлал		A/217

Хууль зүй дотоод хэргийн сайдын 2020 оны А/83 тушаалаар батлагдсан Аюулгүй зэргийн үнэлгээ хийх журмын хүрээнд Аюулгүйн зэргийн үнэлгээ хийх, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан нөхцөл байдлын үнэлгээг хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг үзүүлэхдээ ашиглаж байна.

Хэнтий аймгийн Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын үйл ажиллагаанд 2019, 2021 онд хийгдсэн хяналт-шинжилгээ үнэлгээний тайланг 7 үзүүлэлтээр харьцуулж үзэхэд байгууллагын үйл ажиллагааны ерөнхий үнэлгээ 2019 онд 63.8%, 2021 онд 55.3% буюу 7.5%-иар буурсан үзүүлэлт гарсан байна. Үүнээс байгууллагын үйл ажиллагаа, дотоод хяналтын үйл ажиллагаа гэх үзүүлэлтүүд 0.7-4.6%-иар буурсан нь ЗГХА-ГБХЗХГ-ын даргын 2019 онд өгсөн 16 дүгнэлт, 16 зөвлөмжийг үр дүнтэй төлөвлөж, хэрэгжүүлээгүйтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 11. ХГБХХГ-ын хяналтын үнэлгээ

№	Чиглэл	2019 он	2021 он
1	Байгууллагын үйл ажиллагаа	37.8%	37.2%
2	Дотоод хяналтын үйл ажиллагаа	56.4%	51.8%

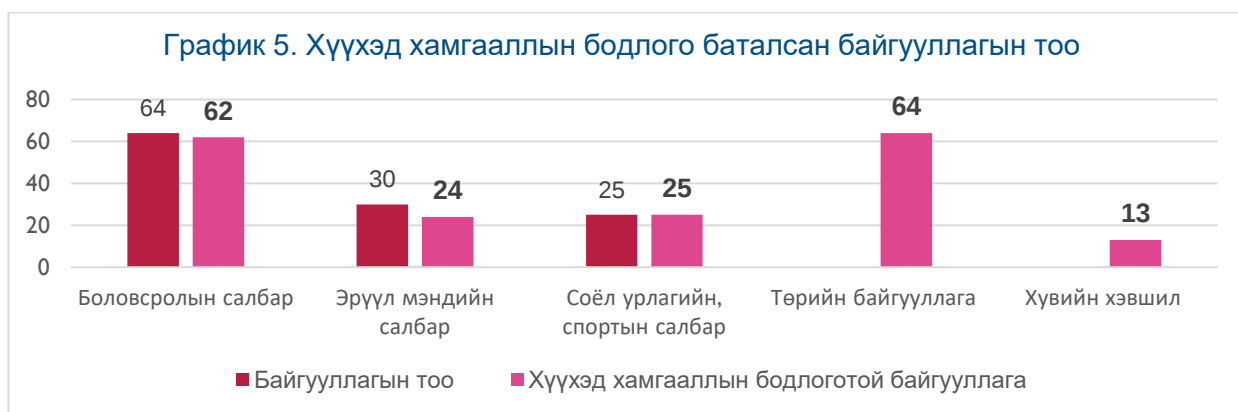
Хүүхдийн эрх, хамгааллын нөхцөл байдал, хууль журам, стандартын хэрэгжилтийн талаар 2019 онд 1, 2020 онд 3, 2023 онд 1 хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийгдсэн байна. 2020 оноос хойш хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагаа, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах чиглэлийн хяналт-шинжилгээ үнэлгээ тогтмол хийгдээгүй байна.

НҮБ-ын Хүүхдийн эрхийн хорооноос 2017 онд Монгол Улсын 5-р тайланд өгсөн дүгнэлт зөвлөмжид орон нутгийн үйл ажиллагаа, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр хэрэгжүүлэх боломжтой 65 зөвлөмж тусгагдсан байна.

Хүснэгт 12. Үүнээс аймгийн Хүүхэд гэр бүлийн, хөгжил хамгааллын газрын төлөвлөгөөнд туссан байдал:

№	Орон нутагт хэрэгжүүлэх боломжтой	Аймгийн ХГБХХГ-ын төлөвлөгөөнд агуулгын хувьд тусгагдсан тоо				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	65	18	24	17	28	29

Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 18.2.3-д заасны дагуу “Хүүхдийн эрхийн тухай хууль болон энэ хуулийн хэрэгжилтэд гурван жил тутамд нэгээс доошгүй удаа анхан шатны хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх”, 21.1-д “Монгол Улсын хэмжээнд Хүүхдийн төлөө үндэсний зөвлөл, орон нутагт хүүхдийн төлөө зөвлөл нь хүүхэд хамгааллын бодлогын хэрэгжилтэд хяналт тавина” гэж заасны дагуу аймгийн Хүүхдийн төлөө зөвлөл нь хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй байна.

Хүүхдийн төлөө үндэсний зөвлөлийн 2018 оны 03 дугаар тогтоолоор баталсан жишиг хүүхэд хамгааллын бодлогыг баримтлан Хэнтийн аймгийн боловсролын салбарын байгууллагын 96.9%, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагын 80%, соёл урлаг, спортын салбарын бүх байгууллага, Төр, хувийн хэвшлийн 77, нийт 188 байгууллага хүүхэд хамгааллын бодлогыг боловсруулан баталсан байна.

Эрх бүхийн байгууллагын шийдвэрээр Хүүхэд хамгааллын бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүнг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, аргачлалыг батлаагүй байна.

Хүүхэд хамгааллын бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүнг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, аргачлал батлагдаагүй учраас дээрх 188 байгууллагын хүүхэд хамгааллын бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүнг үнэлж, нийгэмд гарч буй эерэг нөлөөг тооцож үнэлэх боломжгүй байна.

3.2. Хүүхэд хамгааллын талаар хэрэгжүүлж буй төсөл, арга хэмжээний үр нөлөөг үнэлээгүй байна.

Байгууллагын дэргэдэх эцэг эхийн зөвлөл 2019 онд 20, 2020 онд 45, 2021 онд 60, 2022 онд 189, 2023 онд 191 байгуулагдсан. Эцэг эхийн зөвлөлтэй 188 байгууллага нь хүүхэд хамгааллын бодлогыг батлан хэрэгжүүлж 2022, 2023 онуудад давхардсан тоогоор 95,5 мянган хүнийг хамруулан үйл ажиллагаа зохион байгуулсан. 2023 оны байдлаар Урьдчилан сэргийлэх ажилд хамрагдсан хүний тоо 22 хувиар өссөн. Эцэг эхийн зөвлөлтэй

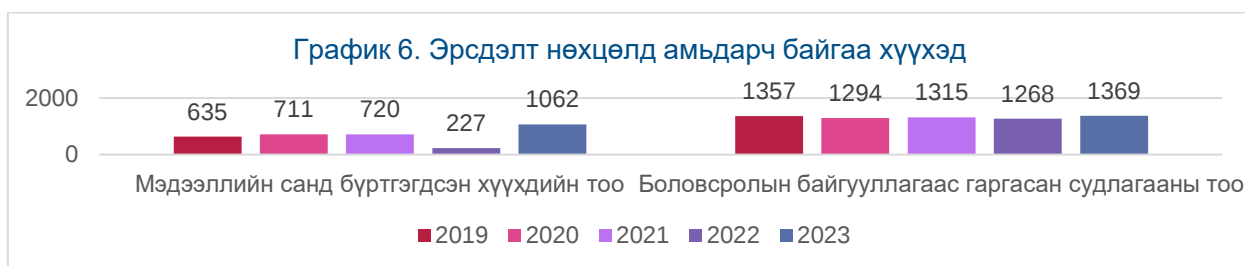
аж ахуйн нэгжийн тоо 22.2 хувиар нэмэгдсэн, 74 байгууллага хүүхдийн өрөөг тохижуулан ажиллаж өмнөх оноос 46.1 хувиар өссөн байна.

Төрийн 191 байгууллага эцэг эхийн зөвлөлтэй болсон нь сайн боловч 2019-2023 онд эрсдэлт нөхцөлд амьдарч байгаа мэдээллийн санд бүртгэгдсэн давхардсан тоогоор 3355 хүүхдийн орчны нөхцөл байдал сайжирсан эсэх талаар хяналт-шинжилгээ хийж дүгнэлт гаргаагүй байна.

Мөн 2019-2023 оны Хэнтий аймгийн эрсдэлт нөхцөлд амьдарч байгаа 2832 өрхийн 5917 хүүхдэд гэр эргэлт хийж хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлж гэр эргэлт хийсэн боловч эрсдэлийн мэдээллийн санд бүрэн бүртгээгүй байна.

Боловсролын салбар:

Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 6.1-д “Сургалтын байгууллага хүүхэд хамгааллын бодлогыг тухайн байгууллагад хэрэгжүүлэхдээ хөтөлбөр, төлөвлөгөө гарган, мөрдөж ажиллана”, 6.2-д “Сургалтын байгууллага, албан тушаалтан, багш, ажилтан эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаар таамагласан, мэдсэн, илрүүлсэн тохиолдолд Хүүхдийн эрхийн тухай хуулиар үүрэг хүлээсэн оролцогч талуудад заавал мэдээлэх” үүргээ бүрэн хэрэгжүүлж ажиллахгүй байна.

Боловсролын салбарын 64 байгууллагын хүүхэд хамгааллын талаарх статистик мэдээллийг нэгтгэн боловсруулах ажлыг аймгийн Боловсролын газар хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Эрүүл мэндийн салбар:

Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 7.1-д “Эрүүл мэндийн ажилтан ажил, үүргээ гүйцэтгэх явцдаа эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаар таамагласан, мэдсэн тохиолдолд хүүхдийн асуудал эрхэлсэн орон нутгийн ажилтан, албан тушаалтан, эсхүл цагдаагийн байгууллагын алба хаагчид заавал мэдээлнэ” гэх чиг үүргээ хэрэгжүүлсэн тухай мэдээллийн сан бүрдүүлж ажиллаагүй байна.

Тус хуулийн 7.2-д “Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхдээ хүүхдийн, түүний гэр бүл, хувийн нууцад хамаарах мэдээллийг хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд байгууллага, албан тушаалтан, хувь хүнд мэдээлэхийг хориглох бөгөөд задруулснаас үүдэн гарах үр дагаврыг өөрөө хариуцна” гэх чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эмч, холбогдох мэдээллийн санд нэвтрэх эрх бүхий албан хаагчтай нууц хадгалах гэрээг байгуулан ажиллаж байна.

Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэг, шинжилгээ, оношилгоонд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар хамрагдвал зохих 0-17 насны 28812 хүүхэд байгаагаас 19729 хүүхэд буюу 68.5% нь хамрагдсан байна. Энэ нь аймгуудын дунджаас 0.7%-иар бага, улсын дунджаас 11.5%-иар илүү байна.

Хэнтий аймагт эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг 30 байгууллага байгаагаас 24 байгууллага хүүхэд хамгааллын бодлого боловсруулж мөрдөн ажиллаж байна. Эрүүл мэндийн газар нь эдгээр 24 байгууллагын хүүхэд хамгааллын бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийгээгүй байна.

Цахим орчин, хэвлэл мэдээлэл:

Цахим орчны эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх 2019-2023 оны хооронд Цахим орчин 2019 контентын уралдаан, 2022 онд хэвлэл мэдээллийн ажилтнуудад хүүхэд хамгааллын бодлого танилцуулах арга хэмжээ, 2023 онд Танихгүй найз 1-5 уралдаан, Призм продакшны бүтээсэн 4 контентуудыг иргэд олон нийтэд хүргэх арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан.

2022 онд Хэвлэл, мэдээллийн байгууллагуудтай цахим орчны аюулгүй байдлын талаар уулзалт зохион байгуулсан боловч мэдээллийн аюулгүй байдал, зохисгүй мэдээллийг түгээхгүй байх талаар гэрээ, санамж байгуулж ажиллаагүй байна.

Хэнтий аймагт тайзны үйл ажиллагаатай 22 соёлын төв, аймгийн орон нутаг судлах музей, ардын дуу бүжгийн Хан Хэнтий чуулга, нийтийн номын сан зэрэг 25 байгууллагад 2022-2023 онд зохион байгуулах арга хэмжээний 11 удирдамж, холбогдох 11 албан бичгийг аймгийн Соёл урлагийн газраас хүргүүлэн ажилласан байна. Аймгийн хэмжээнд 2022-2023 онд зохион байгуулсан 11 арга хэмжээний удирдамжид хүүхдэд тохиолдож болзошгүй аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх талаар 1 заалтыг тусгасан байна.

Гамшиг, онцгой байдал:

Хэнтий аймгийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг 2023 оны 06 сарын 07-нд нэмж тодотгол хийсэн байна. Тус төлөвлөгөөний 2.4-д аймгийн онцгой комисс, гамшгаас хамгаалах албадын чиг үүргийг заасан бөгөөд Хүн ам, нийгмийн хамгааллын албаны чиг үүрэгт гамшиг ослын, үед хүүхдийн эрхийг хамгаалах, хүүхдэд ээлтэй орон зайг бий болгох, хүүхэд хамгааллын асуудлаар бусад мэргэжлийн ангиудтай хамтран ажиллах, сургуульд элсэхийн өмнөх болон сургуулийн насны хүүхдийн боловсролыг тасралтгүй явуулах ажлыг зохион байгуулах талаар тусгасан байна.

Гамшиг, гамшгийн онцгой нөхцөл байдлын үед урьдчилан сэргийлэх зорилгоор боловсролын байгууллагуудад жил бүр сургалт зохион байгуулсан.

3.3. Хүүхэд хамгааллын талаар хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагаа үр дүнтэй хийгдэж байгааг бүртгэлийг сайжруулах шаардлагатай байна.

2019-2023 онуудад Хүүхдийн тусламжийн 108 утсанд нийт 421 дуудлага ирснийг 100 хувь шийдвэрлэсэн. Хэнтий аймаг хүүхдийн хөгжил хамгааллын жил болгон зарласан жилүүдэд 2022, 2023 онд хүүхдийн зөрчлийн дуудлагын тоо 52,7%-иар өссөн. Хүүхдийн эрхийн зөрчлийн дуудлага 908 ирснээс 421 дуудлага нь хүүхэд хамгааллын 108 утсанд

бүртгэгдсэн байна. Дуудлагын мөрөөр шуурхай арга хэмжээ авч нийт бүртгэгдсэн 421 дуудлагад холбогдох арга хэмжээг авч, 100% хэрэгжүүлж ажилласан байна.

2019-2023 онд Хүүхдийн тусламжийн 108 утсанд бүртгэлгүй 487 дуудлага, мэдээлэл байна.

2019-2023 онд Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч болсон 53, хурдан мориноос унаж эрүүл мэндийн байгууллагаар эмчлүүлсэн 9, гэмт хэргийн сэжигтэн /холбогдогч/ 20, гэмт хэргийн хохирогч 78, хүүхдийн эрхийн зөрчилд холбогдсон 24, хүүхдийн тусламжийн 108 утсанд ирсэн 421 дуудлага, хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан 433, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан 249, хүүхэд харах үйлчилгээнд хамрагдаж буй 18, хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны үйлчилгээ авсан 172 хүүхдэд хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг үзүүлсэн байна.

2019-2023 онд илэрсэн хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл, гэмт хэргийн дуудлага мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж үзэхэд 80 орчим хувь нь гэр бүлийн орчинд үйлдэгдсэн байна. Гэмт хэрэг, зөрчилд өртсөн, холбогдсон хүүхдийн гэр бүлийн нөхцөл байдлыг судлахад гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэгддэг, эцэг эхийн хараа хяналт сул, архины хамааралтай, амьжиргааны түвшин доогуур, хүүхдийн дэргэд архидан согтуурдаг зэрэг нь хүүхдийн эсрэг гэмт хэргийн суурь шалтгаан болж байна.

---oOo---

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ:

- ❖ Хэнтий аймаг хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 2022, 2023 оныг Хүүхэд хөгжил хамгааллын зорилтот жил болгон төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлж, хүүхдэд ээлтэй байдлын индексийг тодорхойлсон байна.
- ❖ Хүүхэд хамгааллын тогтолцоо бүрдсэн хэдий ч аймгийн ХГБХХГ нь орон нутгийн хүүхэд хамгааллын бодлого боловсруулж батлуулаагүй, оролцогч талуудын ажлын уялдаа холбоо хангалтгүйгээс хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн дуудлага, мэдээлэл, зөрчлийн тоо буураагүй, статистик тоо мэдээ зөрүүтэй байна.
- ❖ ХГБХХГ нь хүүхэд хамгааллын тухай хуулиар хүлээсэн чиг үүргийг ажилтны албан тушаалын тодорхойлолтод бүрэн тусгаагүй байна.
- ❖ Сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтнүүд ажлын ачааллаас шалтгаалан тогтвортой ажиллахгүй байгаагаас хамтарсан багт ажиллах мэргэжлийн боловсон хүчин дутагдалтай байна.
- ❖ Аймаг, сумын засаг дарга нь хамтарсан багийн үйл ажиллагааны зардал, нэг цэгийн үйлчилгээний зардал, түр хамгаалан байрлуулах үйлчилгээний зардлын төсвийг төлөвлөж, ИТХ-аар батлуулаагүй байна.
- ❖ ХГБХХГ нь хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний батлагдсан төсвийг зориулалт, арга хэмжээний дагуу зарцуулаагүй байна.

---oOo---

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ:

- боловсруулан батлуулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажиллах;
- Хүүхэд хамгааллын тухай хууль, гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуульд заасны дагуу нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрны урсгал зардал, хамтарсан багийн үйл ажиллагааны зардал, хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой зардлын төсвийн төслийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааны зардалд тусгайлан төлөвлөж, ИТХ-аар батлуулж ажиллах

Аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил хамгааллын газрын даргад

- Хүүхэд хамгааллын ажилтнуудын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх мэргэшүүлэх сургалт зохион байгуулах.
- Хүүхэд хамгаалах, нөхөн сэргээх, хариу үйлчилгээний зардлаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардалд шилжүүлэн зарцуулдаг зөрчлийг арилгаж, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах.
- Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны үр дүнд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийж, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхойлж ажиллах

Аймгийн Эрүүл мэндийн газрын даргад

- Эрүүл мэндийн ажилтан ажил, үүргээ гүйцэтгэх явцдаа эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаар таамагласан, мэдсэн тохиолдолд хүүхдийн асуудал эрхэлсэн орон нутгийн ажилтан, албан тушаалтан, эсхүл цагдаагийн байгууллагын алба хаагчид заавал мэдээлэх үүргээ хэрэгжүүлж мэдээллийн сан бүрдүүлж ажиллах.

Аймгийн Боловсролын газрын даргад

- Аймгийн боловсролын салбар дахь хүүхэд хамгааллын мэдээллийн санг бүрдүүлж, нэгтгэж байх.

Үндэсний аудитын газарт хүргүүлэх санал

- Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил хамгааллын ерөнхий газар нь Мэдээллийн нэгдсэн сантай болох, оролцогч байгууллага өөрсдийн эрхээр холбогдох мэдээллийг оруулж, мэдээллийн үнэн зөв байдлыг хариуцах тогтолцоог бүрдүүлэх.
- Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил хамгааллын ерөнхий газар нь Хүүхэд хамгааллын бодлогын баримт бичигт хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх нэгдсэн шалгуур үзүүлэлт, нарийвчилсан аргачлал боловсруулж батлуулах.
- Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил хамгааллын ерөнхий газар нь Хүүхэд хамгааллын тухай хуулиар олгосон чиг үүргийг ажилтнуудын албан тушаалын тодорхойлолтод бүрэн тусгаж шинэчлэн боловсруулж батлуулж мөрдүүлэх.

---oOo---